

Taina Sfintei Spovedanii

Sfintele Taine

Spovedania sau mărturisirea păcatelor în fața preotului constituie partea principală a Tainei Pocăinței, taină prin care credinciosul dobândește iertarea păcatelor săvârșite după botez și împăcarea cu Dumnezeu și cu Biserica. Este deci ca un al doilea botez, cum a și fost numită, adică taina curățirii de păcatele personale și a refacerii legăturii spirituale cu Biserica, întreruptă sau slăbită temporar prin păcat. Locul apei curățitoare a botezului îl țin aici lacrimile pocăinței pentru păcatele săvârșite.

Taina pocăinței are patru faze sau momente distincte:

- a) Căința sau părerea de rău pentru păcatele săvârșite
- b) Spovedania sau mărturisirea păcatelor către duhovnic
- c) Îndeplinirea canonului de pocăință (epitimia sau certarea) dat de duhovnic
- d) Dezlegarea sau iertarea păcatelor, pe care o dă Sfântul Duh, prin duhovnic.

Dintre aceste faze sau trepte, cea dintâi e de ordin psihologic, lăuntric, iar celelalte sunt acte rituale (liturgice), care fac parte din rânduiala mărturisirii. Ultimele două (îndeplinirea epitimiei și dezlegarea de păcate) se pot inversa ca ordine. În principiu, dezlegarea ar trebui dată numai după îndeplinirea canonului, așa cum se și proceda, de fapt, odinioară; în practică însă, ea se dă astăzi îndată după spovedanie, rămânând ca fiecare penitent în parte să-și îndeplinească epitimia în timp, adică fie înainte, fie după împărtășire.

Odinioară, și anume prin secolele III-VI, atât mărturisirea păcatelor mai grave, cât și penitența se făceau în public. Administrarea Tainei Pocăinței era mult mai riguroasă și mai complicată decât astăzi, fiind strict reglementată prin disciplina penitențială, care-i separa pe păcătoși (cei supuși penitenței) de credincioșii fără păcate, obligându-i să rămână în pronaosul bisericii (uneori în pridvor ori afară din biserică) și luându-le dreptul de a aduce daruri la biserică, de a participa la Liturghia credincioșilor și de a se împărtăși. Din pricina scandalurilor la care dădea loc adesea mărturisirea publică, ea a fost cu timpul părăsită și a rămas în practică numai mărturisirea individuală și secretă, obișnuită astăzi.

De fapt, în practica vieții religioase a majorității credincioșilor noștri, spovedania este astăzi strâns legată de împărtășire, pentru că de regulă împărtășirea fără spovedanie nu se poate face, iar cei ce se spovedesc o fac de cele mai multe ori cu scopul de a se împărtăși.

(Preot Prof. Dr. Ene Braniște, *Liturgica specială*, Editura Lumea Credinței, București, 2008, pp. 310-311)